

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Семінар 1. Політичне життя і політична наука

Мета семінарського заняття: визначення походження і сутності політичного життя. Визначення предмета політології, знайомство з її історією, методами, категоріями та функціями, виявлення місця політології у системі гуманітарних наук, аналіз ролі політики у житті суспільства.

План

1. Політичне і політика, різноманітність визначень політики.
2. Суб'єкти та об'єкти політики, її функції.
3. Предмет і об'єкт політології, її структура та категорії.
4. Методи дослідження політології, її завдання та функції.

Головні поняття та категорії:

Політичне життя, політичне, політика, суб'єкти політики, об'єкти політики, об'єкт політології, предмет політології, функції політології.

Література:

1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія. Київ, Знання, 2004.-540с.
2. Дубінін, В.В. Розвиток політичної думки в Україні: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Краматорськ: ДДМА, 2005. – 216 с.
3. Мухаев Р.Т. Политология: учебник для вузов.- М.: «Издательство ПРИОР», 1997.-368с.
4. Нечаев В.Д. Децентрализация, демократизация и эффективность// Полис.- 2005.-№3.- С.92-102
5. Политология:Учебник для вузов/Под ред.проф.В.Н.Лавриненко.-2-е изд., перереб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002.-544с.
6. Политология : учебник / под ред. В.А. Ачкасова, В.А. Гуторова. – М. :Юрайт-Издат, 2006. – 692 с.
7. Политология : учебник / под ред. В.А. Ачкасова, В.А. Гуторова. – М. :Юрайт-Издат, 2006. – 692 с.
8. Політологія: Підручник/ М.І.Панов, Л.М.Герасіна, В.С.Журавський, В.Я.Зимогляд.- 2-ге вид., переробл. і доп.- К.: Видавничий дім "Ін Юре", 2005.- 520 с.
9. Рудич М. Політологія.- Київ, Либідь, 2005.-480с.
- 10.Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник.-К.: Либідь, 2002.-576с.

Семінар 2.Політична влада. Політична система суспільства.

Мета семінарського заняття: аналіз змісту та структури політичної влади, механізму її здійснення, ефективності та легітимності. Вивчення системного підходу до політики, визначення структури і механізму функціонування політичної системи. Знайомство з основними концепціями походження держави та її функціонування. Формування власної точки зору щодо системного аналізу політичних явищ та процесів.

План

1. Поняття політичної влади, її сутність та функції. Політична легітимність та ефективність влади.
2. Політична система: поняття, суб'єкти політичної системи.

3. Типи політичних систем.

Головні поняття та категорії:

Влада, суб'єкт влади, об'єкт влади, політична влада, державна влада, компоненти політичної влади, функції політичної влади, легітимність влади, легальність влади, політична система, політичні інститути, інституційна підсистема, нормативна підсистема, політичний режим,

Література:

1. Бебик В. Політологія : наука і навчальна дисципліна: Підручник.- К.: Каравела, 2009.- 496 с.
2. Гелей С.Д. Політологія: Навчальний посібник/ С.Д.Гелей, С.М.Рутар.- 5-те вид., перероб. і доп.- К.: Знання, 2004.- 645 с.
3. Політологія:Учебник для вузов/Под ред.проф.В.Н.Лавриненко.-2-е изд., перероб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002.-544с.
4. Політологія : учебник / под ред. В.А. Ачкасова, В.А. Гуторова. – М. :Юрайт-Издат, 2006. – 692 с.
5. Піча В.М. Політологія: Підручник/ В.М.Піча, Н.М.Хома.- 5-те вид., стер.- Львів: "Новий Світ-2000", 2008.- 304 с.
6. Рудич М. Політологія.- Київ, Либідь, 2005.-480с.
7. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник.-К.: Либідь, 2002.-576с.

Семінар 3. Політичні партії та партійні системи (2 год.)

Мета семінарського заняття: ознайомлення з основними трактовками поняття групи інтересів, визначення їх функцій для суспільства. Дослідження партій як політичного інституту, його місця і ролі у політичному процесі. Виявлення специфічних особливостей української політичної системи. Формування власної позиції.

План

1. Групи інтересів: поняття, типи, функції.
2. Політична партія, партійна система: поняття, типи, функції.
- 3 Партії і партійна система у сучасній Україні

Головні поняття та категорії:

Група інтересів, громадські організації, громадські рухи, політична партія, партійна система, типи політичних партій, «кадрові», «масові», партія виборців, парламентська партія, атомізована партійна система.

Література

1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: Навч. посібн.-4-те вид., перероб. і доп.,- Львів: Світ, 2001.-384с.
2. Політологія: Підручн. для вищ. навч. закладів/ За заг. ред. канд.. філос. наук Ю.І.Кулагіна, д-ра іст. Наук, проф.. В.І.Полуріза.-К.: Альтерпрес,2002.-612с.
- Примуш М. Партійне будівництво. Міфологія і генезис// Віче, -№3, 2005.- С.34-37.
3. Піча В.М. Політологія: Підручник/ В.М.Піча, Н.М.Хома.- 5-те вид., стер.- Львів: "Новий Світ-2000", 2008.- 304 с.
4. Рогозин Н.П. Развитие партийной системы Украины// Полис, 2004,-№1, С.42.
5. Рудич М. Політологія.- Київ, Либідь, 2005.-480с.

6. Щербенко Є. Громадянське суспільство в контексті народовладдя.//Віче.-2004,-№ 6.-С.38.

Семинар 4. Політична культура (2 год.)

Мета семінарського заняття: знайомство з феноменом політичної культури, вивчення її структури і основних компонентів; визначення ролі політичної культури у політичній системі; аналіз основних типів політичної культури; характеристика політичної соціалізації, її механізмів, моделей, етапів; аналіз стану і типу політичної культури у сучасному українському суспільстві. Формування власної позиції щодо політичної культури сучасності.

План

- 1 Політична культура: сутність, структура, функції, типи політичних культур.
- 2 Політична соціалізація: типи, етапи, функції.
3. Політична культура сучасного українського суспільства.

Головні поняття та категорії:

Політична свідомість, політична свідомість суспільства, політична свідомість соціальних груп, правосвідомість, політична культура, політичні переконання, політичні цінності, політичні субкультури, політичні орієнтації та установки, елітарна політична культура, цивільна політична культура, фрагментарна політична культура, змішана політична культура, політична соціалізація, агент соціалізації, моделі соціалізації.

Література:

1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: Навч. посібн.-4-те вид., перероб. і доп.,- Львів: Світ, 2001.-384с.
2. Курс лекцій по дисципліне «Политология» (для всех специальностей заочного и дневного обучения)//Сост.: Дорошенко В.Н., Дубинин В.В.-Краматорск: ДГМА, 2001.-108с.
3. Политология: Учебник для вузов/Под ред. проф.В.Н.Лавриненко.-2-е изд., перереб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002.-544с.
4. Політологія: Підручн. для вищ. навч. закладів/ За заг. ред. канд. філос. наук Ю.І.Кулагіна, д-ра іст. наук, проф. В.І.Полуріза.-К.: Альтерпрес,2002.-612с.
5. Піча В.М. Політологія: Підручник/ В.М.Піча, Н.М.Хома.- 5-те вид., стер.- Львів: "Новий Світ-2000", 2008.- 304 с.
6. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник.-К.: Либідь, 2002.-576с.
7. Юрина М.В. Механизм политической идентификации в период первичной политической социализации.// Вестник МГУ, Серия 12. Политические науки.- №5.- 2005.- С.101-106.